

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyilvántér poltóra 50 fillér.

MURAKÖZ

Feladó szerkesztő:
ZRÍNYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Az egy gyermekrendszer.

Ira: Baláza József.

Nehéz megérthetetlen, ez a panasz most minden társadalmi osztálynál. Megdrágult minden s a kereset mégsem emelkedett annak arányában. Fontos társadalmi kérdés, mellyel közvetve és közvetlenül mindenki foglalkozik. Keressük, kutadjuk a módot, mellyel ellensúlyozhatjuk a folyton növekedő drágulást.

Mi drágítja ma a polgárember megélhetését leginkább? Sajnos, azt kell felelnünk: a nőknél elharapódzott luxus. A mai kor betegsége a tehetségen felüli öltözködés, társadalmi nyelven szólva flancolás. A mai fölületes világban azon felfogás kapott lábra, hogy ruha teszi az embert.

Míg előbb a polgári osztályhoz tartozó nő, megelégedett azzal, hogy viszonyaihoz mértén öltözködött s a családi életben gyermekei nevelésében lelte örömeit, ma kevés kivétellel nem törődve a következményekkel, nem az anyagi viszonyait nézi, hanem azt, mi a divat s akármilyen uton szert akar tenni ilyen ruhára. Ilyen házban idővel a nyomorúság, a békéltenség út tanítást s a gyermeknevelés csak másodrendű dolog lesz.

Ezen körülmények folytán jutott érvényre azon vélekedés szokás, amit úgy neveznek: gyermekrendszer. Amit a könyvelő szülők elpazarolnak, azt ilyen uton akarják ellensúlyozni, s inkább legszentebb kötelességüknek mondandak ellent, semmint lemondjanak a divatos dolgokról.

Különösen a nők vallják azt, hogy teher a gyermek.

Vizsgáljuk csak meg közelebbről, hogy milyen nőnek teher a gyermek. Legfrappansabbul azt lehet mondani, olyan nőnek teher a gyermek, ki mint emancipált, blazirt és életunt vén leány megy férhez, vagy kit könnyű és nem az életudomány s nem a szeretet, hanem a változatosság, a férfi utáni vágy vezet az oltár elé.

Az olyan nő azonban, ki komoly, művelt s ki nem hangoztatja azt, hogy férjével egyenlő részt követel az élettől s nem akar férjének vetélytársa lenni, hátát ad az Istennek, hogy nőnek teremtelte és neki jutott osztályrészül gyermekeket szülni és nevelni. Az ilyen nőnek nem teher a gyermek.

Az olyan nő ki otthon szép családi életet, komoly munkát talált maga előtt s saját szülei házában tapasztalta a családi élet tenéségét; kit édesanyja férjhezmenetel előtt a házasság és különösen az anyaság szentségébe kellő módon bevezetett; az mint anya boldog; hűség, a tetszeni vágyást s minden egyebet örömmel félre tesz a drága t-herrel.

A nemesen gondolkodó nő, ha a sorscsapások a tőnk szélére juttatják s elveszti minden anyagi javait, akkor sem fogja mondani, hogy teher a gyermek, hanem éppen a gyerekekért kezdi újra az életet.

... És ha elmúltak a szerelem forró percei, sokszor mint érne az élet az édes kápocs nélkül. Mennyi szerencsétlen házasság lehettek, csak azért, mert nincsen gyermek.

Szomorú tények ezek és nem is maradhatok meg szózatlanul. És sajnos, már érezhető is a hatás. Igaz, kevesebb a gyermek, de annál teltebbek a szanatóriumok.

És míg eddig a családfenntartó azért dolgozott, hogy a gyermekeit felnevelje, ma neje és saját gyógykezelésére költi el a keresetét. Sajnos a lefolyt népszámlálás igazolja fejtegetéseimet s a bűnös szokás az alsóbb, az állami fenntartó néposztály között is elterjedt.

Pusztul a magyar nép. A magyar elem a dunántúl is. Mert nehéz a megélhetés!

Március 15.

A szabadság évfordulóját, bár nem nagy keretben, de igaz lelkesedéssel ünnepelte meg Csáktornya közönsége. Hazafias jelleggel a nagy napnak az iskolaépületre s néhány magánháza kiűzött nemzeti zászlók s a Ferenciek templomában d. e. 9 órákor megtartott hálaadó istentisztelet adtak. A szent misét Varga Wolfgang hittanár mondta, a tanítóképző-intézeti növendékek énekeltek. Az istentiszteleten a csáktornyai iskolák tanulói s a drávaszentmihályi és zalauivári kisgyermek is részt vettek Mendel Zsigmond és Kollarich Rikárd tanítók vezetésével.

Az iskolai ünnepek sorozatát 9 előtt az elemi iskolában kezdtek meg, ahol minden osztálytanító saját, osztályában a nap jelentőségét megtartta. Mire után a polgári iskolában a következő műsor mellett folyt le az ünnepély: Hymnusz s a végén Szózat, énekelték az ifjúsági énekkar, így a T vasz elmúlt éneket is. A megnyitó beszédet Pataky Kálmán igazgató, az ünnepi beszédet Deák D. zsó tanár mondta. Szavaltak: Zeller János (Nemzeti dal), Stern Hermina (Haza), Kemény Arnold (Emlékezés 1848-ra).

A fizika és a szerelem.

Ira: Kontler Gyula.

Valamikor régesrég, mikor nekünk is volt piciny rácsos kapus házunk, melyet anyakép védett a százados vén hárs hatalmas lombsátrával, terebélyes, messzenyúló ágaival; mikor még én is mondhattam: édesanyám, akkor voltam csak igazán boldog.

A vén hárs alatt összegyűltünk esténként a festetlen lécpadra mindnyájan s bámultuk a Mindenható csodás alkotásait: a lenyugó napot, amint biborpalástba öltözteti az eget; a piszkos felhőrongyokat, melyek alul hol itt, hol ott dukkantak elő a hold sápadt tányéra, hogy elhintse csillogó ezüstjét a pázsit remegő harmatos fűszálaira; hallgattuk az anyamadár remek melodióit, amint hívogatta a csillogó piros, sárga szárnyu himet.

Ilyenkor tanultam ismerni, szeretni a természetet s gyönyörködni most is szépségének kiapadhatlan forrásaiban.

Hej! de nem úgy van itt most, mint hajdan... Elköltözött a fészekből az anya s akkor végre mindegyik a fiókák csipogva reppennék szét a világ minden tája felé s hallgatják a sors kezgyelen danáját: lesz-e, van-e kenyér? ... Az atya meg busan néz körül a feldúlt fészekből s elgondolja, hogy álom volt minden. A szép mult csak füst. Igen szerette foszlott álom...

... Piciny diák gyerek voltam, mikor jött a levél, hogy: édes fiám, jöjj haza, siess, ha látni akarod még egyszer szerető anyádat...

— Futni szerettem volna, mikor eszembe ötlött, hogy hátha már késő... De labám ölményes voltak s csak úgy vonszorgobtam igazgatóm elé.

— Menj fiám! — mondta Ő. — Irg nem késő s látom azokban a szívor, de jószágos szemekben a megcsalható könyveket.

Mit? — már itt is csak sajnálni tudnak, tehát igazán árva leszek, itt hogy a jó édes anyám? — voltak a gondolatok, melyek kővályogtak gyomban, mint a szélől fűzött felhőszálányok.

Othon a kis hónapos diákszolóban várt már a távirat. Tudtam, hogy késő, vége, vége mindennek...

Sir, zokogj. — nos nem? — hallzott a lélek szava. Árva vagy. Nincs, ki azt mondja: édes fiám! — sirj tehát. Háiban, nem jött köny a lázban égő szemekbe, csak bámultam a nagy úr s mindenséget, melyből egy hatyufelér így s rajta a halott, mozdulatlan édesanyja konturjai bontakoztak ki.

... Hisz nem halt meg, még él; látom felnyitni szemét, ajkát; hallom a mint mondja: édes fiám, mutat rá az égy felet, függő kis képre. A kép az én munkám volt, egy kis leányt ábrázolt; nem hallottam hozzá, de rá fogtuk, hogy a kez-

detlegesen megrajzolt leányfő Ő: az én leendő feleségem...

Nem haltál meg édes anyám! — akartam kiáltani, de a szó megfogyott ajkaimon s öröklentül estem vissza a nyikorogó szalmafonatu székre...

... A temetés is elmúlt. Kis ócsém örült, hogy milyen szép ládaba zárják anyját, hát még a pap, kántor s az őszgyűlt tőmeg hogyan tetszett nekik? ... T-pólt s Ő is megpróbált énekelni...

Fekete bársony-plet horítottak a koporsóra s vitték ki a csende, vadvirágos temetőbe. Megremegett a vén hárs ezüstszíni levelei. Szállt sőhajak a távozó után s aztán meg csak arról regétek, hogy üres a fészek, kihűlt...

(Egy öreg tanító naplójából.)

... Eltem legkevesebbet napjáról is rezelek nektek kedves unokám, hallgassatok figyelemmel. Nagy diák voltam már, közl-e az élet küszöbéhez, mikor jött a parancs, hogy fel a felügyelő tanárhoz.

Rettegtem a gondolatától is, hogyan állok majd a hatalmas természeti, ősz, szigorú és kérelmetlen tanárom elé. Remegett egész valóm, mikor hallzott a: szabad!

— Mit keres itt? — volt a mogorva kérdés. — Tanár ur parancsának voltam bátor engedelmesséni.

— S nem tudja, miért hívtam?

A tanfőkező-intézetben az ünnepély 11 órakor kezdődött. Az ünnepi beszédet Bódiss Béla IV. éves növendék tartotta. Szavaltak még: Farádi Géza (Nemzeti dal), Pozsár József (Emlékezés 1848-ról). Az ifjúság énekkara a Himnusz, a Szabadságdalt s a Magyar dal című hatásos melodramát adta elő az intézet zenekarának kíséretével. A melodráma záró részlete a Szózat volt, mely az ünnep befejező részét képezte.

A városi társadalom részére a helybeli »Iparosok Dalosköre« rendezett hazafias ünnepélyt. Az ünnepély nagyon látogatott volt, úgy hogy a nagyterem alig volt képes a nagyközönség befogadására. Örvendetes a dolgban, hogy iparosok rendezték az ünnepélyt s hogy a közönség sorában nagyszámú iparosok voltak képviselve. Az ünnepi szónok Schwarz Lajos dr. ügyvéd volt, aki mélyen szánót hazafias beszédben méltatta a nagy nap jelentőségét nagy halással, a közönség hálás óvációjára mellett. A Talpra magyart Róza Ernő s a Magyar ifjúsághoz c. költeményt Halnos József szavallta tetszéssel. A dalárda hivatalos szereplése 3 pontból állott. Elénekeltek a Himnusz, a Talpra magyart s végül kuruc nótákat adtak elő. Utóbb még egynehányszor énekeltek Katz Lipót karmester vezetésével. Az énekek precíz és lelkesítő voltak nagy hatást keltek. Egyiket-másikat meg is ujráták.

A hazafias telkesedés fokozásához Miklósi Ferenc színész is járult, aki programmon kívül két költeményt szavalt önként, igaz pathosszal, zajos hatással.

A közönség éjféli után is együtt volt a cigányzenekar lelkesítő játéka mellett. Az új primás, Csányi Sándor (a Simplicius banda volt 2-ik primása) kftűnő játékaival új életet öntött a régi népszerű zenekarbá mely nagy mértékben hozzájárult a hazafias érzés kiváltásához.

Szociális kérdések a községében.

Március 12-én Kotorban a községi előjáróság gyűlést tartott. A gyűlés tárgysorozatából két dolgot szeretnék nyilvánosságra hozni, hogy Muraköz más községeiben is utánzókra találjanak.

Hajdu Lajos községi jegyző előterjesztésére elsősorban elhatározta az előjáróság,

hogy Kotorban községi mérszárszéket állít. Ezzel, mert a mérszárszéket a község maga kezeli s így fogyasztási adót nem fizet, a hus árát Kotorban leszállítani remélik amivel a drágúságot is türethetővé tehetik.

Ezt az indítványt az előjáróság többek hozzájárulása után egyhangilag elfogadta. Hajdu Lajos jegyző szép szociális indítványa megérdemli, hogy egész Muraközben fogalnosítsassék. Ha a jegyzők ezen a téren dolgoznak, nemcsak a nép halála fogja őket kisérni, hanem a községekbe a legszebb harmonia s annak nyoman a haladás is be fog köszönteni.

Más országokban — sőt ismerek Magyarországon is több nagyobb községet — a hol a községi mérszárszéket a legnagyobb eredménnyel működnek. S ezekkel nemcsak a husdrágaságot enyhítjük, hanem maga a gazdaközönség is a legjobb áron adhatja el a marháját, mert itt nem az a cél, hogy minél többet nyerjünk, hanem hogy magunkon segítsünk.

Ugyanezen gyűlésen a legelő-kérdést is tárgyalták s kimondták, hogy a legelőket kitisztogatni, helytel közel felboronáltatni, a kopár helyeket új fűmaggal bevetni s három helyen hűsölőket ültetni kell.

Egyszóval van haladás ezen a téren is, mert népünk belátja, hogy legelőjével is kell törődni. S jól esik konstatálnom, hogy ezen a téren legelőbet eddig Horvát József tanító tett, aki felolvasásaival, előadásával, már két év óta fejt ki a községben propagandát a legelőrendezésről.

S ime, ha nem is azonnal, de mégis csak van foganatja előadásainak. Csak ne ijedjünk meg a kezdet nehézségeitől s minden menni fog. Különösen, ahol a jegyző és tanító össze-fognak. Mert ott a szociális munkálkodásban volt és lesz is haladás.

L. Gy.

— **A kútak gondozása.** A múlt héten megemléztünk az alispánj rendeletét, mely a 14157 sz. b. ü. min. körrendelet alapján a községek kötelességévé teszi, hogy fertőzéstől óvott egészséges ivóvízről gondoskodjék. A városi halóságához is beérkezett rendelet következtében a községi előjáróság felhívja Csáktornya polgárságát azon megjegyzéssel, hogy ivó és háztartás céljaira

szolgáló vizük kutjait annak értelmében kitisztíttassák és folyton járkárbau tartassák, mer ezen rendelkezés a községi orvos közbejöttelével szigoruan ellenőriztetik s a tapasztalt mulasztások a ha tóságának megbüntetés végett feljelentenek

K Ü L Ö N F É L E K .

— **Kinevezés.** A vallás-és közoktatás-ügyi miniszter Lerch Lajos nagyhörccsöki róm. kath. elemi iskolai tanítót a nyírvölgyi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Halálozás.** A tűzoltói-egylet örökké mozzékony hű szolgálja, Baranics Antal, f. hó 11-én d. a. hirtelen elhunyt. Szívszélhűdés okozta gyors halálát a külöben egészséges családapának. Baranics Antal 29 évig állott a tűzoltói-egylet szolgálatában s 51 éves korában temették el heffőn délután a közönség élénk részvétele mellett. A tűzoltóság testületleg vonult ki Fejér Jenő parancsnok vezetésével. A temetés alatt Sárközi cigánybandájú s a fuvó zenekar felváltva játszott, mely utóbbinak Baranics Antal kitartó tagja volt. Nyugodjék békében!

— **Eljegyzés.** Tóth Sándor krestelováci Julián-egyesületi tanító eljegyezte Zomborban Vincze Matild marincei Julián-egyesületi tanítónőt

— **Gyaszir.** Mélyen megrendülten jelentő Hoffmann Jenő muraszentmártoni kereskedő, hogy Viola leánya hosszas szenvedés után t. hó 15-én elhunyt. A boldogult lány meg 2 évvel ezelőtt a helybeli polgári leányiskola szorgalmas tanítványa volt s így 17-ik évében történt korai elhunytánálunk is általános részvételt kellett. Temetése a közönség osztatlan részvétele kíséretében e hó 15-én délután volt Csáktornyan. Beke havmaira!

— **Március 15-ike Perliakon.** A »Perlaki Társaskör« szép ünnepély keretében ünnepelte meg március 15-ét. Az emlékebeesztet dr. Noszlopy Gáspár kir. közjegyző tartotta, lendületes szavakban emlékezve meg a nagy napról. Beszéde mély és nagy hatást keltett. Budimácz Mihály ügyvédjelölt »Szózat u magyart ifjúsághoz« című költői szárnyalása beszédben hazafias lelkesedést gyújtott a hallgatóságban. A dalárda énekszámai na-

... Tudom is, nem is ...
— Mit mond? Minő szemtelenség, arcátlan-ság? — kiáltá tanárom asztala mellől felugorva szikrázó szemekkel.

— Maga be akarja kötni a szememet, teteti magát, himel-hámmol, filozófai? Igen? Ezt tanulta tőlünk? Ez a becsületes, a férfias eljárás? Igen? ... Pfojj!

— Nem jöttem rendes időben haza, gondolom, azért kellett leljődnöm.

— Csak gondolja? Ej! — ej, — de nagyszerű fu. A legszörűbben büntetendő kihágást követi el s mégis csak gondolja, hogy azért hívatom. S hol tetszett lenni ha szabad tudnom?

— A mennyasszonyomnál.

— Hol, hol? ... tán nem értettem jól, vagy tényleg »mennyasszonyt« — mondott? Ha, ha ... ha! Mondja barátom, megbolondult maga? ... Egy taeskö, egy gyermek, puha tarkóju legény ... és a nősülésre gondol?

Tudja Ön, hogy mik a nők? — Furiák, a férfi nem megölőli azok ... Takarja be arcát, ha lát egyet is, mert különben megrontják, elrabolják nyugalmát s élvezeti a családi félszéken nevezett, de tulajdonképp pokolnak mondható helyre ... Érti mit mondtam, nos — ne bámuljon: érti?

... Nem így van ám minden tanár ur!

— Mit? Nem úgy van? — Mars! Mars! Fusson innen, elém ne kerüljön. Nem is kerül, mert

még ma kirakatom a szűrét. Megy-e már? — fusson!

Elborult szemekkel, sok szép reményről lemondva, vonszoltam ki testemet a pici szobából s még azt sem láttam, hogy egy nő meg be mellettem és a mi a legrettenetesebbnek látszott: kopogtatás nélkül ... Volt is fogadtatása a szegénynek.

— Mit keres itt? Hölgyeket nem fogadok. — Kérem most távozzék, mert haragszom ... Nem? — Ahogy mert Ön ismeretlen léteire kopogtatás nélkül bejött, ép úgy bátorodom én is azonnal szönelkül itni hagyni.

— Tanár ur nem megy ki innét, addig, míg meg nem hallgat; fegyver van nálam.

— Tán még meg is löné magát egy kicsit? Igen? Ha, ha, — de ritkán láthatok ily bátor amazont ...

— Mellékes mindez, de mert sokáig nincs szándékom alkalmatlankodni, elmondom, miért jöttem. — Hallottam előbbi szavait s most már tudom, hogy gyűlöli a nőket. Engem is gyűlölt, de azért kérem, hogy hallgasson meg.

Tanár ur elfogattan itél. Nem tudja, hogy a nők két csoportra oszthatók: vannak, kik igazán szeretnek s vannak, kik igazán akarnak ... szeretni. Ez utóbbi kategóriára állnak tanár ur szavai, de az elsők ép úgy ártatlanok, mint az a férfi, ki szeretni akaró hölgy hálójába kerül és elbukik. — Az a nő nem szerencsétlensége, hogy a komoly, becsületes, tudós férfiak legnagyobb részt

ily szeretni akaró nő hálójába jutnak s mert csalódnak, de mert férfításuk gondolkodására irányított hatással vannak. tehát kürtöik rólunk a sok rosszat. Sok nőnek a pénz, rang, dicsőség kell, de megújja s feldisztitú férje homlokát szarvakkal. Megadja ám azonban a férfiak is nekünk a kontrát. A női nem javát meg az élványgó férfisereg viszi az erkölcsi halál felé. Kölcsonősen vagyunk tehát s nem vethetünk egymás szeméire semmit.

— Várjunk csak kérem! Tessék helyet foglalni ... — Szóval a férfiak is, meg a nők is két csoportra oszthatók: vannak igazán szeretők s szeretni akarók; most a férfiak javát a nők s a nő javát a férfiak alja rongja el. Igen? — Helyes, elég logikus beszéd. Különbön nemcsak helyes, de praktikus is; egész új irányt adott gondolkodásomnak most a kisasszony ... Tetszik tudni az ilyen öreg pedagogust sok minden érdeklí ... Hopp! — de hisz, ha a kisasszony szavai szerint áll a dolog, úgy nem lehet szó többé szereléről, hisz az emberi nem romlását csak a kölcsönös elzárkózással akadályozhatnók meg.

— Nem úgy tanár ur; legyen boldog a jó a jóval s ha rosszak is összekerülnek, hát legyenek szemléltető példái ama igazságnak, hogy őszinte szeretet nélkül nincs, nem lehet házasság.

— Kérem ez meg a fizika tanai szerint nem lehet, hisz tán tetszik tudni, hogy: egymenkek vonzzák s a különbözök taszítják egymást.

— Igen tanár ur, de úgy áll a dolog, hogy

gyon sikerültek voltak. Az estély fénypontja volt a Kr. sznokróra büszke ráca énekszám melyet dr. Ságváry Jenőné és Szabó Gyözöné urnók adtak elő.

— **Halálozás.** Hegedűs Géza f. hó 16-án Győrött életének 71-ik évében elhunyt. Molnár Eleknek és Özv. Konyár Mihálynak urnó fivéröket gyászolják benne. Béke hamvaira!

— **Muraköz visszacsatolása.** Zalavármegyének, Muraköznek valamelyik magyarországi püspökséghez való átsatolása tárgyában az országgyűléshez felterjesztett felirat az első stációkhöz megérkezett. A képviselőház elnöke ugyan egyike mult heti képviselőházi gyűlésen a vármegye kérését bejelentette, mely a kérvényt a bizottságnak kiadta.

— **Zalavármegye mindenféle jellegű elemi népiskolái Tantestületeinek.** A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1911. év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni, a következő beosztás mellett: Május hó 1—18-ig földmives gazdák; május 24-16-ig június 10-ig vasuti alkalmazottak; június 14-16-ig 27-ig lelkészek; július 1-16-ig és július 26-16-ig augusztus 12-ig néptanítók; végre augusztus 15-16-ig 28-ig nő számára. Célszerű ezen tanfolyamoknak, hogy a résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák s a méhkezelések és méhésztési segédesszók készítését is megtanulják. A tanfolyamok hallgatói azoknak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részeshűnek, sőt a m. kir. államvasutak vonalain III-ad osztályú uti jegyük árának megterítésére is igényt tarthatnak. A 7—16 vonalszakaszon tulajdonképpen az utiköltség megtérítés kedvezményeiben csak akkor részesülnek, ha a részükre felvételük esetén megküldendő felárú jog váltásra jogosító igazolvány mellett utaznak. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhívhatnak, hogy egy koronás bé-

lyegjeggyel ellátott foyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kéri, a m. kir. földmiv. ügyi miniszterhez címelve fellettes hatóságok útján, a földmivesek és más foglalkozásuk pedig községük előjáróságának ajánlásával ellátva legkésőbb egy hónappal az illető tanfolyam kezdete előtt nyújtsák be. Előnyben részesülnek azok a foyamodók, akik a tanfolyamra való felvételüket már előző éveket is kérték, de helyszüke miatt kérelmük figyelembe vehető nem volt. Budapest 1911. márc. 3. Dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanácsos tanfelügyelő.

— **Színészet Csáktornyan.** Fehér Vilmos ismét Csáktornyan tartózkodik. Szintársulata szombat óta állandóan játszik. A Zrinyi-szálló nagytermében. Fehér Vilmos ez évben nem pártolják oly mértékben mint tavaly, melynek oka egyrészt abban van, hogy tavalyi társulata kiválóan jobberőkből állott; de azért, ahogy a jelek mutatják, a közönség tartózkodása lassan megszűnik s mostani társulata is abban a pártfogásban fog részesülni, melyet általában megérdemel. A Luxenburg grófja, Szabin nők elrablása s az Iglói diákok telt házi arra engednek következtetni, hogy Csáktornya közörsége a szintársulattal megbírátkozik. A kiállításba helyezett színészek közül ugyan most egy sincs itt, de azért a szintársulat mostani tagjai közt is egyenéhány jó erő van. Így a férfiak közül kiválik Lenkey György, aki mint Kindner író (Taifun), s Felicio festő (Kis cukros) kiváló alakításokat matatott be. Ép így ügyes Nádasi Oszkár (Eszterházy hg, Koboyasi, Lapistosolle), Szabó Dani (házaló zsidó), Bihari Alajos, Feleki László titkár, ki Bruck egyetemi tanár (Taifun), Péter inas (Muzsikus leány) s különösen Bazilovics (Luxenburg grófja) szerepeiben jó komikusnak bizonyult. Fehér Vilmos igazgató csengő hangjával az énekes szerepeket tölti be s előkelő játékkal is megérdemi a lapokat, melyeket az Obsztosban mint Andráss mint a Luxenburg grófja aratott. Szorgalmas és tehetséges tagja a társulatnak Tóth József, akiről mint tavaly állítottuk, hogy haladása szembetűnő. Most már a legkomolyabb szerepeket ő adja s jól esik konstatalunk, hogy előadásaival a közönségnek élvezetet nyújt. Legjobban tetszett a Muzsikus leányban mint Haydu s legfőképp Taifunban, amelyben Tokeramo alakításával határozottan drámai színésznek mutatkozott be. Jó volt a Kis cukrosban is, mint Paul Normand. Miklóssy Ferenc és Nagy Dénes kisebb szerepeket adnak. A női szereplők közül az összes színésznőket zsebre vágja a temperamentumos Peéry Ilus, az igazgató remek felesége. Elevevőségével a színpadon való otthoniasságával természetes játékkal finom mókával, biztos játékkal, szerepeinek derűjével minden estének sikert biztosít. Hangja is tavaly óta nagyot haladt. Mint Rézi, Piroksa, Benjamin, Jolietta hallatlan sikert aratott. Kivált utóbbi szerepeiben, Luxenburg grófjában, valóságos extázisba vitte a közönséget — Arany Olga mint drámai színésznő aratott sikert, kivált a Taifunban mint Kerner Ilona s a Kis cukrosban mint Rosette. Kivülte még játszanak Lázár Gabi, Tóthné, Galitzky Etel, Boros Gizi, akik játékkal szintén hozzájárulnak az előadások élvezetes voltához. Március 15-én nem este, hanem délután játszottak, amikor Göre Gábor került színpadra előadásban telt ház mellett.

— **Szolgabírói kirendelés.** A vármegye alsópánja Gályassy Lajos letényei szolgabírói szolgálattételre Perlakra helyezte át.

— **Főlvétel a Tanitók Házába.** A Zalamegyei Általános Tanitóttestület. Muraközi Tanitókörének a budapesti Ferencz József Tanitók Házában létesített kedvezményes alapítványi helyére az 1911—912 tanévre oly muraközi, esetleg zalamegyei tanitóknak a budapesti tudomány — vagy műegyetem vagy egyéb fő- és szakiskolában tanuló kiváló előmenetelű, példás magaviseletű fiatal pályázhatnak, kik egyszerűen a Zalamegyei Általános Tanitóttestületnek s az Eötvös-alapnak tagjai. A fővételre foyamodók a kérvényhez mellékelni tartoznak: születési, tanulmányi és esetleg erkölcsi bizonyítványaik. A hiánytalanul felszerelt kérvények az Eötvös-alap (Országos Tanitói Segélyegyesület) elnökségéhez címelve, 1911 évi április hó 30-ig nyújthatók be Brauner Lajos csáktornyai áll. iskolai trinitó, a Muraközi Tanitókör elnökéhez.

— **Balatonfüred — gyógyfürdő.** A belügyminiszter Balatonfürednek gyógyfürdői jellegűt adott, miért is a vármegye részéről a terület megállapítására Árvay Lajos alispán, dr. Thossy Gábor vármegyei főorvos és Odor Géza pénzügyigazgató Balatonfüredre kiszálltak.

— **Mérvizigálát.** A pótmagán mérvizigálát Csáktornyan, a Zrinyi-szálló udvarán f. hó 23-án d. u 2 órakor tartatik meg.

— **Tűz Perlakon.** Folyó hó 7. d. a. 1 órakor kigyulladt Rokovics György perlaki lakos háza. A gyorsan megérkeztetett tűzoltóság a tűz továbbterjedését megakadályozta. Az épület nem volt biztosítva.

— **Eladó gyümölcsfák.** Vogrintsits Nándor perlaki áll. tanító 200 drb. nemes, törpe körte fát ad el. Darabja 1 korona.

Köszönetnyilvánítás.

Boldog emlékü jó férjem, illetve édes atyánk elhunytá alkalmából nyilvánított őszinte részvételért, valamint a temetésen való megjelenésért ezúton fejezzük ki mindeuknek leghálásabb köszönetünket.

Özv. Baranics Antalné és családja.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődő. Hogy a helybeli ker. kaszinóban multkor rendezett fejedtot kinek az eszméje volt, az mi bizony nem tudhatjuk, kérdezz meg a kaszinó elnökségét. — Gősfürdő igenis volt Csáktornyan és pedig a gőzmalommal kapcsolatosan. 1893-ban állították, de az egészségellen talajvíz következtében, költséges kísérletezések után, 9 évre rá bezúrtatták. — Toll József. Versét besoroltuk, de átgyuras után. Idővel jön.

Értesítés.

A mélyen tisztelt hölgyközönséget tisztelettel értesítem, hogy bécsi

bevásárlási utamból

a legegánsabb modell darabokkal visszatértem minnek meglekintésére b. figyelmüket felhívom. A legújabb turbanokban nagy választék.

Gyász- és alkalmi kalapok nagy választékban kaphatók. — Átalakításokat és diszítésekert igen jutányosan eszkozölök. — Nagy raktár külön kalapvirágokban és egyéb kalapkellékekben.

A hokrak cipők egyedüli átárusítója.
Kézimunkák nagy választékban.
: : Vidéki megrendelések postafordultával teljesítetnek : :
Teljes tisztelettel!
Kelemen Béla
női- és férfi divatruháza Csáktornyan

a szerelem nem fizika, tehát, ha szerelemben keverjük a fizikát, ott buknia kell ...

— Ez már nem okos beszéd; a fizika beigazolt törvényét csak pusztá frázisokkal nem lehet elbuktatni. — Csak ezért tetszett jönni? ...

— Nem, most jó csak a java.

— Csak gyorsan kérem, mert gondolkodni szeretnék, igen gondolkodni ... tehát csak gyorsan.

— Nézzé tanár ur; az a fiatal ember, kit az előbb kiutasított, a férfiak romlatlan osztályához tartozik s magamról is azt tartom, tarthatom a szerénytelenség vádjá nélkül: ne legyen tehát tanár ur akadályá boldogságunknak ...

??? ... (A tanár ur gondolkodik.)

... Megvan, helyes! — tessék csak nyugodtnak lenni, nem leszék akadály. Nem, természetesen, hisz egyneműek, igen egyneműek ...

— Köszönöm; ajánlom magamat, igen, igen; tessék csak nyugodtan elmenni kisasszony ...

... Bravó öregem! Tapasztalmi fogsz valamit, ami a fizika megdömlhetlen igazsága mellett bizonyított, azaz bizonyítani fog, hisz az egyneműek nem vonzhatják egymást.

Praktikus ötlet, igazán praktikus.

Kedves unokáim!

Tanuljátok szeretni a leirt nőben nagyanyátokat. Megsugnom tanúság okáért, hogy igen is a tanár urnom igazsa volt. Bukik ugyan a fizika egy időre, de nem örökre, mert a szerelemben vagy örökké tartó vonzás nem lehet; lehetnek egy, vagy különbözőntek is együtt, mert a hajdani vonzás mindig tanítás lesz. Mese, fiam, az örökké tartó szerelem, igen mese, füst ... a nagy mindenségbe omló pára, elpukkanó szappanbuborék ...

Látod jó édesanyám, csak a te terved nem lett füst ...

— Hej! csak így lett volna, vagy így lenne ... Ez is csk füst, igen! Füst!

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Pređplatna cěna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fl.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorna urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Nekoje reči za hude gmajne.

Na sve strani se čuju žalostni glasi od zločestih, zanemarjenih gmajnah. Buduć je zanemarena, huda gmajna za odgojivanje hasnovitih domaćih živinah štetna i doklam se narod ne odluču i gene gmajne vu boljši stališ staviti, niti misliti ne moći, da se odgojivanje hasnovitoga, domačega maršeta razmahati, podići more; dotle budemo zato uvěk vnogo, ali sve bolje mršave krave videli, koje si ve već od slabobe sva zadnja kolena skrešati očeu. Gospodin Bog nas kaštiguje s betegom, sušom i t. d. ali zato je zasadil vu svaku travicu vracivo i blagoslovil je človeka sa umom, razumom, da to vracivo na svoj hasen pohasnovati zna.

— A kaj gospoda znaju, kak se zemlje obdelavaju?

Moguće? Nē! — Zar gospoda neimaju zemlje? Istina da on sam nē orje, kopa, pluži, nego tam stoji sa svojim išpanom poleg biroša; špekoleraju, premeniju si misel, probaju tak, probaju onak; probaju svakojački, kak bi zemlja ili gmajna više hasna davala. Iščeju zrok neplodnosti i istom vracivo za ponišćenje betega. Ali doma je niti štēm nē zadovoljen. Ima obcem, ide u druge orsage — od kojih je naše poljodjelstvo neizmerno daleko odzaja — pak se pusti vu razgovor s ondašnjemi poljodjelavci, pita, prosi navuk; pregleda, osvedoči se i tak primljene odgovore si zabilježi, ide domov, gde sve sprobaj i kad se osvedoči, da je takvo obdelavanje boljše, stavi sve to na papir, iz česa knjige naredju, iz kojih se svećeniki, učitelji i drugi gospodari vučiju i

narodu ustmene navuke daju, ili pako s-pišeu po novinah, da si svaki prečitati more. Daklem, da nas takve pogibelji vu pravu nesreću nē zapeljaju, pristupiju takva gospoda poljodjelavcem na pripomoć s dobremi navuki i nagovarjajem, kak bi bilo moguće zločeste gmajne s malim stroškom, trudom i sterplivnoštom popraviti, koja bi sve to za kratko vrēme stokrat naplatila.

Nemremo reći, da naš narod nebi hotel pročitanje slušati, dapače veseli se ako pametne, hasnovite reći čuje; sam to je falinga, da se boji od maloga stroška i tak vu naj više mestah najboljši navuki ostaneju vu pušćinu kričeći glas, a marše nadalje dojde večer dimo gladno, bez mlēka i mesa. Takvo živinče nemre plemeniti, dober plod dati.

Čuli smo već glase i javkanje vu velikoj pogibelji: Imamo gospodu, pak nam nečeju nikaj pomoći. Kada pak su gospoda selćanu poslušno priskoćili na pripomoć, onda: Njim ovo i ono i gospodi, itak su straho za parasta.

Veli se: Pomori si sam, pomozu ti Bog Zahman navuk, ako se on nē nasleđuje... Čujete Jakob, zakaj tuliko krav držite? Am su vam sve gurave i od svejih mortim ue dobite već, kak dva litro mlēka. Bolje bi bilo, ako bi si od dobroga fajta dvē hranili i ove bi vam više hasnile. — Ejh, naša gmajna je nē za finoga fajta, pak vidiju, imamo vnogo faláčecov, treba nam je gnoj.

No dragi Jakob, takva gmajna je niti za vaše krave nē, ar gladuju, a gde je marše gladno, tam ga nēga gnojga, nego smetja jeden kup.

Na drugi strani se čuje pokaranje jed-

noga vrloga človeka, koj je zato nē hudo mislii, ali ipak prav nije imel:

— Kaj taj učitelj zna, kak se zemlje obdelavaju i marha hrani, ako zadosta krme imamo, vre mi znamo, kak se marše hrani.

Hje brate i tak veliju: koj vnogo pe-něz ima, on ima i pamet. Ali gde je malo krme, pak huda paša, tam bormeš vracivo treba.

Jesu okolice, gde su još pred nekojemi lēti i predi nigdar nē gnojili zemlje. Gnojja su slamom s menjšali, sprešali i posušili, to su njim bila drva za zimu. Ve slamom nastilaju, gnojja napolje voziju, gmajnu popravljaju i nasadjivaju s hasnovitem drvom...

Inželler vidi s duševnemi očima jednu mašinu pred sobom, kojoj se kotači vrtiju; čuje, kak brni i dēla, ali sam ju napraviti nezna. Vzeme papir i olovku, pak zriše to mašinu do najzadnjega klinca. Ve su treba radniki. Pozove jih oko sebe, vpelja je vu tajnost nacrtla, podeli njim navuke, dok oni to prerazmeju i počneju raditi. Za polleta mašina — ali sada već vu istini — ran tak brni, dēla kak ju je inželler prije polleta pred sobom videl.

Evo navuk i provedba.

Još jednu dobru priliku.

Nē daleko od rieke Tisze, su jedne občine stanovniki jeden čuden i nerazumljiv dogodaj videli. Jedna stara majka je više dana po gmajni s breglom šepesala. S botom je drača, stricke marljivo razgrinjala, pak doli gledala, kak da bi bila kaj iskala. Više su ju zapitali:

— Kaj išćete starica?

— Ejh pustite, čemer me poje. Na ovi gmajni je kinč skriti. Već ga više danov

Nije istina!

Gouvernanta, iliti odgojiteljica diece u grofovskom dvoru u Budapešti, bila je već kroz dvadeset i pet godinah nieka gosodična Erzsike, pak ako je stupila u grofovsku službu u svojoj dvadeset i petoj godini starosti, to je danas, kad naša pripovijest počinje petdeset godinah stara. Ova anda stara frajla, je u sobi za podučavanje mladoj, od sedemnajst godinah comtessi, čitala iz knjige, da svaka comtessa, princessa ili baronessa, koja poslie, po ženitvi postane grofica, kraljica ili barunica, mora za mladosti puka poznati i ljubiti. Ona mora sve njegove potreboe poznati i saznati, za da znađe kaj boli, a kaj godi, jer to sve bude mladoj comtessi svriemenom potriebno, kad joj budu podćinjeni kmeti i družina. U to guvernanta podigne od knjige glavu i vidi da comtessa ju slabo sluša, jer njezina glava je prama pozoru okrenjena a pogled u vrt upravljen, gde je baš taj hip sokač sobaricu kušnul, na očigled guvernante i comtesse. To je bilo za staru guvernantu ne-

kaj strašnoga i prestrašnoga, a za mladu comtessu nekaj novoga.

»Pfuj!« — veli guvernanta — »to je oduren narod — to je surovi i prosti puk, koj nema niti Boga niti vieru. Vkrāj, vkrāj od obloka!« — I potegne comtessu od obloka na stran.

Comtessa, videča guvernantinu srditost nad videnim prizorom u vrtu, ju zapita, jeli to, kaj je sada sokač sa sobaricom tam dole u vrtu načinil, jeli to boli. Jer je comtessa bila uvijek u dobrih rukah odgojenja stare guvernante, posve mlada i nedužna, to nije imala niti pojma o kušvanju sa mladići. Na njezino pitanje guvernanta odgovori, da svaka mlada dievojka, koja se dade od mužkarca kušnuti, dobi crne mustace. »I mi sad naš nauk pretgnemo«, — veli — »a sutra ćemo se dalje učiti. Comtessa bi bila još rado poslušala o kušvanju i mustaćih, ali ju je stara izturala u njezinu sobu, a ona sama je otišla u sobaricinu sobu, gde je ovoj prodečtom držala, kak je to, sa mužkarcem se u vrtu pod vedrim nebom kušvati, smrtni grieh, koj se niti

na ovem niti na drugem svijetu neodprašća, a onda je otišla u kuhinju, gde je opet sokača na red pobrala te mu spoćitavala njegovu neopreznost, kojom hrli u vekiveče muke peklenške, kušujući dievojke. Stara prodekatorica zatim otiđe u svoju sobu k-zajtreku.

Mlada comtessa nije imala mira od onoga, kaj je čula od stare svoje guvernante s kušvanju, već je otišla gore u svoju sobu i se postavila k-obloku, gledajućemu u vrt, nebi li još kaj onomu prvomu sličnoga vidla. Od ovud sva uznemirena i nervozna otiđe na althanu a iz althane po stengah dole u vrt. Pod jabukom opazi dijaka, osmoškolca Felixa, kako nekaj na faláčec papira črčka. A kad je mladić comtessu, na jeden krat pred sobom opazil, prestraši se i svoju črčkariju hitro skrije u žep; a comtessa stupa blizu do njega, te ga posve nedužno zapita: »Jesi li videl, kad je malo prije ovde u vrtu sokač kušnul sobaricu?«

»Nisam videl« — odgovori on — »ja san, baš sada došel simo u vrt, za da si

iščem, pak pred tēu grdim dračom nē najdem mesto, gde bi započela kopati. Vidim, da bez vaše pomoći nikaj ne bude. S drage volje vam ga dam, ako skrščite toga plevlja, kačnjaka, divjega kiselaka, trnje, štricke i drugo dračovje s čim je gmajna puna i koji mi mesto kinča zakrivljeju.

Težki posel je bil, ali na nagovjaranje stare majke su molike i fletno i marljivo poslarile.

— Još ve nemrem mesto najti, morate to gmajnu još s branom po vlačiti.

Za volju kinča su ljudi i to vćinili, ali vu najvećkem poslu je majčica zginula. No ta su ju i preklinjali i grozili se, da ju vre zrihtaju, ali majčice nēma.

Za dvē leta, kad su već počeli zabit, podene se opel majka na gmajni, šepļa sim-tam oak čini, kak da bi se posmehavala.

— Odneste se nekam odvod, ar ako vas ludi tu vidiju, budu vam hudi časi.

— Nē sem straho. Kaj sem pred dvema lēti rekla, to se je izpunilo. Vidite, da je tu kinč. Više tjednov je posel trpel, nego dok lam je marha predi od glada ručala, ti sada veselo skače i pohlepno jede lēpu zelenu, sitovnu travu. Kuliko penez ste od onda s marhe vzeli? Jeli, da ste kinč našli, kojega sem vam obečala.

Selčani su jeden-drugoga pogledali i pogled njim je iznazil, da ta ženska istinu i pravicu govori.

Opet je tu savjetnik i radnik. Čeloga je moral (pouka) to: gde je gmajna za nemarjena, gde trava slabo raste a tēm više korov, ondi nētreba inžellera što više, vu pripovest spadajuću majčicu čekati, nego putem občinskoga poglavarstva najbližnēsega gospodarstvenoga nadzornika oprositi, neka se potruđi koam i neka nam daje navuka, kak bi bilo moći zanemarjeno iliti slabo, bezvrēdnosti gmajnu popraviti?

Kotoriba vodi.

Kad čovjek putuje po našem ljepom Megjimurju, žalost mu obazimlje srce, kad vidi po selima one suhe, mršave, zapuštene krave. Naši ljudi najviše ljube svoje teške kobile. Njoj sve daju, za nju se navieke brigaju, a krava nek bude zadovoljna s onim, kaj konjima ostane.

Po drugim mjestima nije tako. Ne

velim, da bi zapustili svoje kobile. Ne, stim naši ljudi mnogo jezer kruna dobiju na ljetu, samo bi preporučio, da se i za krave barem nekaj brinemo.

Ali već mi se čini, da mi ovaj, ili onaj Megjimurec govori, kak budem se brigao za krave, kad nemam dosta sena; onda ju moram samo s kuruzinjem hraniti, pak s ječmenom slamom.

Tu mislim, da bi se svi Megjimurci mogli vučiti od Kotoribčanov.

Mnogima je poznata stvar, da prije više ljet, Kotoribčani nisu imali baš liepo rogato blago. Skoro bi rekeli, da su kod njih najhujše krave bile. Ali to je bilo prije.

Kotoribčani napredujeju, oni si želiju pomoći. Oni nastoje, da imaju dobre kobile, ali si već nečeju zanemariti niti krave.

Marcuša 12-ga su imali občinski poglavari sednicu, pa su na toj sednici nekaj za Megjimurce nečuvēnoga zaključili

A kaj bi to moglo biti?

Jeli morti, kaj bu občina kupovala seno i detelju za krave? Ne, nekaj bolšega. Ili morti, kaj bi svaki gospodar doma morao hraniti krave? Ne.

Nego to su zaključili, da bude se cela gmajna (pašnjak) u red postavila.

Do vezda se nitko nije brigao za općinsku gmajnu, svaki je samo hasna htio imati, ali da se za nju što briga, to je ne čuveno vu Megjimurju.

Pogledajmo samo, kud hoćemo, da na gmajni raste trnje, štrickē, kačje mleko po volji. Koturovnjeka je toliko, da drugo niti ne vidiš. A na više mestima nema travice, nego se gola zemlja vidi.

Pitam sada, jeli to u redu?

Jeli slobodno pustiti gmajnu, da se sasvim zapravi? Nije slobodno.

Zato su i kotoribski poglavari zaključili ovo.

Po gmajni se moraju rastepsti svi koturovnjeki. Onda bu gmajna jednaka i trava bude mogla liepo rasti.

Ali jeli je na mnogim mjestima puno meha i zemlja je nekako zadušena, zato je određeno, da se mora ciela gmajna povlačiti.

Svaki gospodar koji ima konje, mora s branom: vu gmajnu. Pod branu metne trnje, da se tim ljepše povlači sve. Pak da vidite, kako bude veselo rasia trava po kotoribskoj gmajni.

Na gmajni se budu na trim mjestima načinili bladi za marhu, da nemoraju na sunčanjoj zegi po ljeti stajati.

Još je određeno i to, da se pusta mješta moraju zasijati dobrom travom

Evo to se zaključilo 12-ga marcuša u Kotoribi. Zato sam napisao, da Kotoriba vodi. Samo bi dobro bilo, da bi za istinu vodila, da bi i druge općine nasljedovale Kotoribu. Onda bi imali za marhu našu dobru pasu.

Još nekoje stvari želimo ovdje uvestiti — pak smo sigurni, da se bude moglo cielo Megjimurje ugledati u primjer Kotoribčana.

A da je došlo do ovog zaključka, tomu je najviše pomagel gospodin navučitelj Horváth Jožef, koji je na sastancima Pučkoga Saveza tolmāčo ljudima, kako si treba urediti gmajne.

I sam gospodin notarijus Hajdu su takodjer podupirali ovu stvar s liepirni rećmi. Zato im bude narod zahvalen!

Samo napried Kotoribčani! Vi vodite, a ostali Megjimurci najte zaostati za ovmal Poinozimo si sami, pak nam bude i Bog dragi pomogel.

Lajtman Juraj.

Na imendan, šala bez zamere.

Jožefi! ja' vam zelim na vaš imendan, vse ono dobro, koje si sami želite. Naj prvlje čvrsto zdravje, veliku zadovoljnost, puno moćnu penez, i navek pun glaž. Bog vas zaćuvaj od tesnoga kaputa, od besnoga vuka, od kratkih gać, i dugih kopriv, od nagloga deždja i velike vode, kratkoga veselja i razdrtoga mosta. Nadalje Bog vas zaćuvaj od debelega blata, i od duge pravde, od zeleznih batinah, i reštanske vuze, od trdoga oranja i pazje nasekavanja, od košte patikarske, i od kvartera vu soldackih kasarnah. Ako se denes na vaš imendan nenapijete, daj vam Bog vsako jutro vu rog puhati, i svinski školnik biti.

Daj vam Bog drvene opanke, i jalovu sablu, na tri vogle škerlak i pod tem škerlakom budu si šišmiši gnēzdu napravili i vsi psi budu za vami lajali. Nos vam narasel do neba, iz kuće vam budu dude delali, i vi budete pred njimi plesali. Pred vrati vam trava rasla, i vu toj travi zabe kreketale. Varalica da bi vam tutor bil, a

»A sada?« — pita ona.

»Vaša stara guvernanta je lagala!« — veli on — »to je sada dokazano. Ali vam morem pod prisegom makar tvrditi, da ona u vaših lietih bivša, nije tako govorila, niti pak ju mustaći nisu nikada pošikavali, gde bi ju po njezinjoj tajnstvenoj tvrdnji ipak bili morali, pošto...« — u taj hip zavonci zvonce u turniču bližnje gymnazije, pozivajuć dijake u školu na nauk. Glas zvona pretrgne Felixov govor i on pritegne mladu groficu ksebi, pritisne joj svoja usta na njezina te još jedan krat — i onda još jedan krat — a onda odbieži iz vrta u školu.

Sad je bila osvieđočena, da je sve, kaj joj je stara guvernanta s kušuvanju govorila, čista, ona prava pravcata laž, jer se je osvieđočila, da to niti neboli, niti od toga dievojkam crni mustaći nerastu te se je mrmrlajuć u kuću odpravila veleć: »Nikaj nije istina kaj stara govori, samo mi same moramo osobno sve izprobat.«

Em. Kollay.

malo dadem oduška momu uzburkanomu srdcu, ovde u samoći, dok na školi onde nezazvoni zvonce, kojim se nas dijake poziva na nauk.«

»To je škoda, da nisi videl«, — veli mlada grofica, a u sebi je znatiželjna znati, jeli su guvernantićine rieči istinite, pak veli glasno: »hotela bi znati, jeli dievojka, koja kušne mladića, dobi za kaštigu crne mustaće, kak to moja guvernanta poveda, i jeli je to istina?« — pri tom sramežljivo pogleda mladića i vtrgne kitiću cvieta iz drveta.

»Ah, ja neznam, ali neverujem« — veli mladić.

»Zakaj neveruješ?« — pita ga ona naglo uzrujana i u licu do pod lasi zacrvenjena.

»Jer bi onda sve sobarice i mlade dievojke...« i pri tom zathne.

I ona zathne te se na novo u licu zazari. Za čas se kakti iz sna preme i veli:

»Istina je, — pravo veliš... ali —

ah da bi ja za siegurno znala... a moram znati, jer guvernanta veli, da moram znati kaj boli a kaj godi, ako hoćem mojem podložnikom pomoći hoteti, kada primem nad njimi gospodstvo u ruke.«

»To sigurno neboli!« — veli on.

»Mislis?« — približi mu se ustima klicu, a njezini bujni lasi ga po ćelu ometu, dok mu ona u uho prisaptne: »Mislis da neboli, a on njoj svoja usta pritisne na njezina. Ona sva blažena pogleda u nebo, a onda zatisne oči.

»Ah u istinu neboli!« — veli — »ali jeli sada nemam mustaće?«

»Ne, — nemate!« — veli on.

Ona rukom posegne na ustnicu pod nos i pipa sve naokolo. »Niti ja pipajuć nećutim nikaj!« — veli.

Sad se on malko razkuraži, objeme ju rukami okolo vrata i veli: »Ako hoćete posve sigurni biti, onda još jednom, još, još, još, i još — ! I sada vidite, da niti neboli, niti nerastu crni mustaći.«

svabi vam kruh pojeli, vu pipi budete se deli, i kroz cev noge van deržali i navek budete žedni.

Ako pak na svoj imendan pod stolom zaspite, srećni budete, kud goder budete hođili. Dobite navek urlaub zdvornstvom plaćom, i još vsaki mesec četiri vedre vina, culag, i vsaki dan pećenoga purana. Živili!

Oletič Mátyás
vinogradar.

KAJ JE NOVOGA?

— **Imenovanje.** Kraljski ugarski ministar od poljodelstvene posle je Laux Janoš mjestnoga občinskoga i vlastelinskoga živinara za živinar vježbenika imenovao i na službovanje na Nagjseben udielio.

— **Umiranje.** Toma Ferenc od csak-tornjaiske preparandije četvrtoga razreda učenik je tekućeg meseca 5-ga dana za kratko beteguvanje u Alsolendva umrl. Toma Ferenc je od preparandije jeden najbolši i najvrleši učenik bil. Pokojnoga učenika sprevod je marcius 7-ga poslie podne bilo u Alsolendva. Na sprevodu pod Zrinji Karolj direktora vodjenje tamo su bili profesori i od 3-ga i 4-ga razreda učenici. Dva viēnce su naložili na raku i s popēvanjem i s govornu su se od dragoga mrtvaca spricavali. Govora je Bođiz Béla, od pokojnoga razreddrug držal. — Kopjak Karolj od mjestne preparandije drugoga razreda učenik je tekućeg meseca 7-ga dana u svoji 18 lētni dobi u Csakornja umrl. Od preparandije svi učenici s professorimi skupa su bili pokojnomu mladenacu na sprevodu, kaj je marcius 9-ga dana poslie podne ob tretji uri bilo držano. Pjevaćni koruš je popieval, a Požar Jožef, od pokojnoga razreddrug je pri grobu liepoga govora držal. Nek poćivaju u miru Božjem i nek se njim sviēti vekivečno sviētlost!

— **Imenovanje.** Zagrebački nadbiš-kup je Kornfeind Jenő, — Kornfeind Nandor dravavašarhelskoga bivšega notariuša sina, — od svetoga stola notariuša za ce-remoniaruša imenovao.

— **Manövri kre Drave.** Ljetosnji manövri budu se brćas kre Drave obdržavale, i to: na Hrvatskoj severni, na Šomogj i Zalavarmegjije južnoj strani. Centrum bude Barč.

— **Popis naroda.** U Csakornja veliki občini su se pri zadnjim popisu 5 jezero i 72 stanovnik našli. — U Dravavašarhelju 2 jezero 188, u Pustafa 421, a u Dushelju 346 duš zivi.

— **Tolvajt.** Nagj Mihalj muraserdahljski stanovnik je pri žandarstvo najavil, da nepoznati činaci su iz njegovoga, na Muri stojeć melina marcius 1-ga dana v noći hrz i kuruzu vkrali. Žandarstvo je do vezda još ne moglo najti tolvaje.

— **Nesreća.** Vućko Ivan muranjiradski momak je na polji iz jedne kuruzinje kup van hotel vleći svoju nabjenu pušku, ali puška se sprožila i kuglja je prekvrtela momakovu lievo stegno. Vućko je pod jedne ure umrl.

— **Motiku njoj.** Žibek Ferenc selćakhegjski stanovnik je nikak ne ljubil svoju dobru suprugu. Mesto ono, kaj bi njoj prelevanca, liepe cipele, strikanca i Bog zna kaj svega kupil: uvjek se je svadil s ženom. Minućeć meseca 21-ga dana je naš Žibek stric tak u kuraž došel, da je svoju suprugu ne ogril i kušnal, nego s jednom motikom nekoliko puta tak u glavu vudril, da je siromaška žena k postelo opala. Žena je tež-

ke rane trpela. — **Tē vrazikuraž** ćudaj neprilike donese ne samo med jedince, nego i pri obitelji. Čuvajmo se od toga medjimurskoga kuraza.

— **Odsudjeni notariuški pomoćnik.** Žiška Imre je u Murakirajlu bil podnotariuš. Još u 1909. lēt november 22-ga dana je ov fajni flic pri porciu biranji jeden komad sto kurun banjka vkral iz kište, za kaj je odmah moral svoju službu ostaviti, drugi dan u Csakornji pak je Pollak Gjula štacunara hotel namazati, i od njega 50—60 kurun vriēdnosti oprave kupiti na porgu lza toga je sve tiho bilo od njega. Ali vu prošlim ljetu se je opet kazal Žiška na horizontu i s knjigami je neke huncutarie hotel napraviti. Jedno budapeštansku društvo je do 100 kurun namazal. Sad su ga vlovili i vezda nagjkanžaiski sudbeni stol je toga 31 ljetosnjoga mladenca na poldrugu ljetu tamnica-kaštiga odsudil. Odsudjenik je odmah hapil svoju kaštigu. Vezda ima dostig vrieme se premišljavati od svoje ciganie, huncutarie.

— **Vtopil se u mlaku.** Bogar Lajoš pōlōškei stanovnik tibi lud, je u minućem dneve iz doma izniknul. Njegvimi bližnji se je to jako spajсно vidlo, i išli su ga iskat. Za dugše iskanje su Bogara polag ceste u jedni mlaki vtoplenoga nasli.

— **Kuliko žene su u Europi?** Na ovo pitanje je jeden francuzki statistikar sledeće odgovoril: na jezero muže u Portugalii jezero 81, u Šved-i Norvēgorsagu jezero 61, u Englezkim orsagu jezero 508, u Španjolskim orsagu jezero 54, u Finnorsagu jezero 44, u Švajcu jezero 41, u Nemškimorsagu jezero 39, u Austria-Magjarskim orsagu (sic!) jezero 34, u Danii jezero 26, u Hollandii jezero 23, u Francuzkim orsagu jezero 25, u Belgiumi jezero 1, u Taljanski kim orsagu 995, u Serbii 988, u Bulgari, 952, u Rumanii 944, u Grćkim orsagu 906-u Bosniji-i Hercegovini 896 žen pada. Iz ovo računstvo se to vidi, da u Europi sa sedem million ga već žene, kak muži; iliti, ako u Europi svaki muž bi se oženil, još i onda bi sedem million dievojke ostali u pavienicu. — Siromaške, siromaške dievojke, kak je to neugodno za vas!

— **Imenovanje.** Kr. ug ministar od školske posloj je Lerch Lajoš nagjhörćökskoga učitelja k njirvōlgisku državnu školu za redovitoga učitelja imenovao.

— **Veliki potres.** Na Balkanu je opet katastrofe zrokuval potres. U marcius 10-ga dana vu Starovi je veliki potres pustošil. Uzdrmanji su tak velike bile, da su se više hiže podrl i dvē ćloveki umrl. Ljudi ne vupaju u hiži biti, nego u štante stanujuje.

— **Igranje s oružjem.** U Debrecenu se je Földvary Tamaš dr. satmarmegjeiskoga nadliećnika Tamaš zvani sin s jednom puš-kum igral, koja se je slučajno sprožila i strielivo je Ruha Eržebet dievojku trefilo. Dievojku su s težkimi ranami u obćešpita spravili, gde je u prošlim subotu umrla. Dievojka je pred smrtljum to prosila, da dečka ne kaštiguje. Mrtvo tielo su parali.

— **Kratke novosti.** Na Hortobagju u Debrecen hataru stojeć veliki pasti hoćuju jednu soldacku zrakoplov štaciona urediti. — Na adriatiskim brežuljku je veliki morsk-i viher bjesnovao, koji je fabrike uništil i više težake zaklal. — Apponyi Albert grof samo marcius 23-ga dana bude dimo dolazil iz Amerike. — Tolstoju u Pētervaru budu spomenika postavljali. — Najbogatešemu mladoženju Vanderbild Alfrēdu bude sada viēćanje s Kiu Margitom. — Na Ha-

ili otoku su se negeri pobunili. Više sele su vužgali. — Argentina je dvē jako liepe punokrvan konje daroval našomu kralju. — Na Ujvidēku su Unsio Janoša uhitili, jer je iz poštarske ladice više liste vanjemal. — U Keckemetu je umrl Palkay Lajoš mladi gazda, koj je polmilliun kurun ostavil na dobroćineći cil. — U hamburgskim zvierinjku jednoga psa kažeju, koj se tak oglašil: Don je gladen, kolaća hoće. Pesu ime je Don. — Naš kralj je iz lipicaiskoga pastuharna dvē konje poslal u dar taljanski kraljici. — U Finn morsk-i zaljevi su 380 halasi pod led došli i tam su se uništili. — U Heidelbergu se je Backer professor u svoji 84 lētni dobi oženil. — U Lugošu budu v jesen poljegospodarstveno izložbu uredili. — U Budapeštansku zvierinjaku za petstojezer kurun vriēdnosti budu ligrise, oroslane i elefante kupovali.

— **Mladi samoubojnik.** U Tokaju se je Dajka Ferenc zvani 6 godišnji dećec, dok su njegovi roditelji dalko bili, na jednu gredu obesil. Od suseda jedna žena je spazila to samoubojstvo, i na hitroma je vože odrezala i stēm dećaka oslobodila od smrti. Dečko je ne hotel valuvati svojega čina.

— **Svećanost.** U minućem nedelju, tojest marcius 12-ga dana je bilo 32 miēna godine tomu, da je u Szegedu ona stra-hovita poplava pustošila. 1879. godine marcius 12-ga se je uništil Szeged varaš. Ova-ga dana su vezda s velikom svećanostljum obdržavali segedski stanovnik. U nedelju vu nutrašnjivaraškim Sv. Demeter cirkvi je svećana Božja služba bila, koju je Jaszi Gēza opatplehanuš držal. Nazoćni su bili pri ovi Božji službi varaški poglavari, grad-janski i soldacki gospodstvi. I u školah su liepe svećanoste držali na on dan.

— **Nesreća u plesni dvorani.** U Beuthenu se je strašna nesreća pripetila marcius 9-ga dana na jedni plesni zabavi. Jeden acetilen lampas se je eksplodēral i od dvē dievojke oprave su se vužgale. Nesrećne dievojke, koji su sestre bile, na ćistoma su se zgorele. Njezine mati se je u sdvojbi gori obesila.

— **Karta.** U Deske občini je kartanje ćlovečje smrt zrokuvalo. Török Šandor ćeterdeset godišnji poljodeliavec se je u krćmi kartal i med igranje posvadil se s Tucakov Svetozarom, koga je s folišnom igranjem obtužil. Na to je Tucakov s jednim droš-com tak u glavu vudril Töröka, da se je ov smrtno oranil. Tucakova su uhitili.

— **Smrt u krćmi.** U prošlim nedelju odvećer Zubricky Ignac zitolezak se je nut-rirvnul vu Budapeštu u Moser-zvanoj gosti-onu. Med pjenje na jedenkrat se na stol prehitil i tak se je vidlo, kak da bi zaspal. Okoli jedne ure, kada su hoteli gostionu zapirati, zbudili su ga, i onda su spazili, da je Zubricky umrl. Srēni krć ga je zaklal.

— **Samoubojstvo u cirkvi.** U Mar-seilleu vu nutrašnjim varaški veliki cirkvi pod Božje službe se je jedna elegantno opravljena žena u spovedalnicu s revolverom na smrt strelila. Nesretna žena je jednomu englezkomu trgovcu supruga bila.

Zahvala.

Svim onim, koji su prisutni bili mo-jemu pokojnomu suprugu, dotično našemu dragu oću na sprevodu, nek primiju ovdje naše najsrdaćneše zahvalnost.

Baranics Antala udovica i familija.

mmázsa	l m-cent.	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	21.00 —
Rozs	Hrz	14.00 —
Árpa	Jecmen	14.50 —
Zab	Zob	16.00 —
Kukoricza	Kuruza suha	13.00 —
Fehér bab új	Grah beli	18.00 —
Sárga bab	zúti	16.00 —
Vegyes bab	zmésán	15.50 —
Kendermag	Konopljeno seme	20.00 —
Lenmag	Len	26.00 —
Tökmag	Koštica	24.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

„Mi-lt? — Papa megengedte! Hisz valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

551 6-20

Delaware vessző eladó.

Minden hibától, különösen jégveréstől mentes szép sima vessző a piros válfajból, jól állás mellett. Küldök minden vevőmnök utasítást, arra, hogyan kell elgyökeresíteni a sima vesszőt, hogy minden szál megfakadjon.

Ezer darabja az első osztály 35 K
Száz „4 K
Másodosztályú vessző ezre 20 K

Érmelkei legnemesebb és legbővebben termő faj. Előpénzben az összeg tizedrésze küldendő.

Füzessy Imre, Rákospiget.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított laziser, mely már sok év óta legjobb badorzólesnek bizonyult. Osználja és megútlésnek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”-védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben k — 80, K 1.40 és K 2. — és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Forgatók: **Török Izsák** gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerje tára az „ARANY OROSZLÁN”-Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

4163/1k. 1910 Arverési hirdmény.

A csáktornyai kir. járásbírószág közhírré teszi, hogy dr. László Béla ügyvéd által képviselt ifj. Premech Miklós csáktornyai lakos végrehajlatónak Pecsornik Rezső nyírvtölgyi lakos végrehajlatást szenvedett elleni 849 kor. 02 fill. tölke s jár. íránti végrehajlati ügyében az árverést az 1881. XLl. c. 144. és 146 §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajlatónak 849 kor. 02 fill. tölke, ennek 1910 évi január hó 1-től járó 5% kamatai 53 kor. 02 fill. per 23 kor. 90 fill. végrehajlatás kérelmi 21 kor. 66 fill. végrehajlatás foganatosítási 22 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvények és a csáktornyai kir. járásbírószág területehez tartozó és a nyírvtölgyi 31 sztjvkben 37 hrsz. egész ingatlan 4130. kor. becsáron a nyírvtölgyi 31 sztjvkben 196 hrsz. egész ingatlan 3414 kor. becsáron és a nyírvtölgyi 31 sztjvkben 197. hrsz. egész ingatlan 3414 kor. becsáron

1911. évi április hó 6-ik napjának d. e. 10 órákor Nyírvtölgy község házánál felperisi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár, melynek felénél alacsonyabb áron a 37 hrsz. $\frac{2}{3}$ -nál alacsonyabb áron pedig a többi ingatlan el nem adható.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részben, mégpedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverési naptól számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Csáktornya 1910 évi november 17. 570.

4730/1k. 910. I. Arverési hirdmény.

A csáktornyai kir. járásbírószág közhírré teszi, hogy dr. Engel Sámuel szombathelyi ügyvéd által képviselt Fleischmann és Fürsz szombathelyi bej. özég végrehajlatónak Leppen Mihály nős Santl Ilonával bottornyai lakos végrehajlatást szenvedett elleni 474 kor. 25 és 680 kor. 83 fillér tölke s jár. íránti ügyében az árverést az 1881 K. l. cz. 144. 146. §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajlatónak 58 kor. 49 fill. hátralekös tölke, ennek 1910. évi november hó 3 napjától járó 5% kamattal 116 kor. 52 fill. peri 83 kor. 70 fill. végrehajlatás kérelmi és foganatosítási 22 k 80 fill. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvények és a csáktornyai kir. járásbírószág területehez tartozó s a bottornyai 1234 sz. ltjvkben 8/b hrsz alatt egész ingatlan 1200 kor. becsáron.

1911. évi április hó 12-ik napjának délelött 10 órákor

Bottornya község házánál dr. Engel Sámuel szombathelyi felperisi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fenebb kitelt becsár melynek felénél alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 120 koronát.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap a-

latt, a másodikat ugyanattól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Csáktornya, 1910. dec. 15-én. 573

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Irógépkellékek

kiváló minőségben kaphatók:
Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornyan.

685 sz. 1910. Arverési hirdmény.

Alulírott bírószági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírószág 1910. évi V. 565 számú végzése következtében Wollák Rezső ügyvéd által képviselt dr. Topovicza György újvidéki lakos javára dr. Balla Emil és Balla Tibor mint néhai dr. Balla Emil kir. közjegyző örökösei ellen 1900 kor. s jár. erejéig 1911. nov. hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajlat után lefoglalt és 2700 kor becsúlt részvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírószág 1911. V. 94 számú végzése folytán 1900 K 02 fill. tölkekövetelés s járuléka erejéig Csáktornyan a Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság épületében leendő eszközésére

1911. évi március hó 21-ik napjának d. e. 10 óráján határidővel kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az írt-ül ingóságok az 1881. LX. tc. 107. a 1908-§-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérők becsáron alul is elfogadják adatni.

Csáktornya, 1911. március 6. 574

Csak

ANIMO

pezsgőt
igyunk!

Hazai gyártmány!
Kellemes údító ital!

971 19—*

Nagy választék
fa- és érczkoporsókban
továbbá
sirkoszorukban.

Igen jutányos árak!

Prostenik Gusztáv
Csáktornya.

647 6—10

Bayer Vincze utóda féle

Kugler sütemény

nálam állandóan kapható. Megrendelésre házhoz küldöm.

Telefon 36 szám.

Herczog Sándor vasúti vendéglős.

651 8-12

80 hl.

kitűnő balatoni fehér borom eladó.

649 2—3

Megtékinthető szőlőtelepem a pincében.

Dr. Szigethy Károly **NAGYKANIZSA.**

Egy loápoló szolgálégény

azonnal felvétetik.

Golenko Antalnál St. Nicolay
(Fridau mellett).

677 1—1

Muraszerdahelyen állami út mellett az iskola szomszédságában — egy

háztelek

szabad kézből eladó.

Bővebbet a muraszerdahelyi áll. népiskola igazgatóságánál.

676 1—1

Egy jó erkölcsű fia, ki a horvát és lehetőleg a német nyelvet is bírja.

tanulónak

felvétetik.

Golenkó Antal
vegyeskereskedésében
ST. NIKOLAJ (Fridau mellett).

677 1—1

Első bécsi férfi-, női és gyermekruha raktár

R. Rosenberger (ezelőtt Alois Kürschner)

VARAŽDIN, Dráva-utca 3.

Értesítés. Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy különben is **dúsan felszerelt raktáramat, válogatott újdonságokkal u. m.: női paletók, kabátok, kosztümök, aljak, átvetők és kimonó gallérok, továbbá férföltönyök, felöltők, mindennemű gyermekruhák nagy mennyiségével láttam el, úgy hogy azon kellemes helyzetben vagyok:**

szolid jutányos árért, igen jeles árút adhatni.

Szíves megrendeléseiket kérve, maradok

kiváló tisztelettel

671 1—4

R. Rosenberger (ezelőtt Alois Kürschner).

Jól jár a ki férfiruha- és divatcikkeit Nádasi József férfiszabó- és divatárú kereskedésében szerzi be.
(Csáktornya, Petőfi-útca.)

Ingek, gallérok, közelők, nyakkendők, harisnyák stb. stb. nagy választékban.

Férfiruha 20 koronától feljebb.

575 1—*

Gyermekruha 4 koronától feljebb.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a Wlassits Gyula-utcában (a polgári iskolával szemben) levő **fűszerkereskedésemet**

rövidárú üzlettel, zárt palackokban bor sör és pálinka

eladással bővítettem ki. Cégem eddig Hirschsohn Nándor név alatt állott, miután azonban nevemet belügyminiszteri engedéllyel **Halászra** változtattam, üzletem is ezentúl ezen új nevem alatt vezetem.

További b. pártfogásukat kérve, maradok

teljes tisztelettel

Halász Nándor

576 1—1

Kalmár és Engel

Motor és Gépgyár

Városi raktár és iroda: **BUDAPEST IV. Úteg-utca 19** Gyár: **„Benz”**
 Világhírű! Eredeti!

Szivógázmotor telep. - A jelenkor legelősebb üzemű „Benz” nyersolajmotor.

DIESEL

RENDSZER

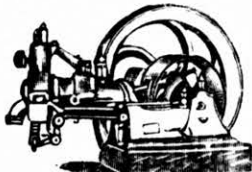
Ellenért legjobb gyártmány.

Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes iótállás, kedvező fizetési feltételek. - Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Drezdai Motorgyár részv.-társ.
 Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít azakkorokban ellenért legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

— valamint szivógázmotorokat —
MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges léőre

Gránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

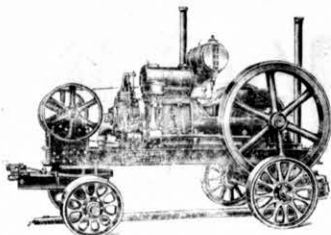
Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41 : : Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

„ Minden tekintetben utolérhetetlen a világhírű „

eredeti „OTTO“ motorok

benzin-benzol-petrolin-szivógáz-üzemre és

LOKOMOBILOK

LANGEN & WOLF WIEN

Laxenburgerstrasse 53

672. 1-96

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

ÉS HITELSZÖVETKEZET

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvási körözés közönség figyelmét, hogy VIII., József-körút 28. sz. (Bérekocsis-útca sarok, valamint IV. kerület, Ferenciek-tere

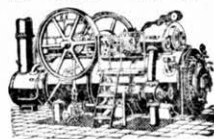
1. szám. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségében rendezett

Iakásberendezési kiállítás
 megtekintésére, rakitunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorcsarnokból áll, teljes iakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

954. 13-16

„Grüssel & Buenos Aires 1910: 3 Grand-Prix”

R. WOLF **MAGDEBURG-BUCKAU**
 Képviseletje: **Boros Artur okl. gépészmérnök,**
 BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott **túlhevített gőzzel működő locomobilok**

WOLF eredeti szerkezete 10 — 800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.

Összgyártás: 760.000 lóerőn felül

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, oleső szép szőlőt akar, biza' onmal forduljon

Vityé Miklós

telkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ös-Csanádon (Torontálmegyé)

ahol szokvány minőségű, 1. rendű fás, gyökeres és sima szőlőoltványok, bor- és csemegetajók, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesztők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű oltványzatban a legelsőjébb árban kaphatók. Szőlőoltvasnak külön e célra válogott fajok. Orpington fajbaromfi tenyésztés. Etojegyzések őszi és tavaszi szállásra elfogadhatnak.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerésvél közül itten csak egy:

Veszprém, 1910. szeptember 27.

Tisztelt Uram! Az Önnél rendeltem és vásároltam gyökeres szőlővesztőt, vel igen meg vagyok elégedve, mert úgy gyökere, mint vesszeje kitűnően sikerült és mind jól megérett.

Tisztelettel vagyok:

Benkő István.

963. 8-12

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzparoló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

757. 10-60

Árjegyzéket küld: **borról.**

szőlővesztőről.

akác, gledicsia, nemes gyümölcsfa és vadonczról

Ungváry László Cseledei.

Csak

ANIMO

pezsgőt
igyunk!

Hazai gyártmány!
Kellemes üdítő ital!

971 19—*

Nagy választék

fa- és érczkoporsókban
továbbá

sirkoszorukban.

Igen jutányos árak!

Prostenik Gusztáv
Csáktornya.

647 8—10

Bayer Vincze utóda féle

Kugler sütemény

nálam állandóan kapható. Meg-
rendelésre házhoz küldöm.

— Telefon 36 szám. —

Herczog Sándor vasúti vendéglős.

651
8-12

80 hl.

kitűnő balatoni fehér borom eladó.

569 2—3

Megtékinthető szőlőtelepem a
pincében.

Dr. Szigethy Károly NAGYKANIZSA.

Egy loápoló szolgáló

azonnal felvételik.

Golenko Antalnál St. Nicolay
(Fridau mellett).

577 1—1

Muraszterdahelyen állami út mel-
lett az iskola szomszédságában —
egy

háztelek

szabad kézből eladó.

Bővebbet a muraszterdahelyi áll.
népiskola igazgatóságánál.

978 1—1

Egy jó erkölcsű fiu, ki a horvát és le-
hetőleg a német nyelvet is bírja

tanulónak

felvételik.

Golenkó Antal
vegyeskereskedésében
ST. NIKOLAJ (Fridau mellett).

Első bécsi lérti-, női és gyermekruha raktár

R. Rosenberger (ezelőtt Alois Kürschner)

VARAŽDIN, Dráva-utca 3.

Értesítés. Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy különben is
dúsan felszerelt raktáramat, válogatott újdonságokkal u. m.:
női paletók, kabátok, kosztümök, aljak, átvétők és kimonó gallérok, továbbá férföltö-
nyök, felöltők, mindennemű gyermekruhák nagy mennyiségével láttam el, úgy hogy azon
kellemes helyzetben vagyok:

szolid jutányos árért, igen jeles árút adhatni.

Szíves megrendeléseiket kérve, maradok

671 1—6

kiváló tisztelettel

R. Rosenberger (ezelőtt Alois Kürschner).

Jól jár a ki férfiruha- és divatcikkeit Nádasi József
férfiszabó- és divatárú kereskedésében szerzi be.
(Csáktornya, Petőfi-útca.)

Ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, harisnyák stb. stb. nagy
választékban.

Férfiruha 20 koronától feljebb.

575 1—*

Gyermekruha 4 koronától feljebb.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a Wlassits
Gyula-utcában (a polgári iskolával szemben) levő **lúszkereskedésemet**

rövidárú üzlettel, zárt palackokban bor sör és pálinka

eladással bővítettem ki. Cégem eddig Hirschsohn Nándor név alatt állott,
miután azonban nevemet belügyminiszteri engedéllyel **Halászra** változ-
tattam, üzletem is ezentúl ezen új nevem alatt vezetem.

További b. pártfogásukat kérve, maradok

teljes tisztelettel

Halász Nándor

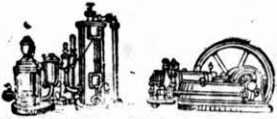
576 1—1

Kalmár és Engel

Motor és Gépgyár

Várol raktár és iroda: Gyár:
V. Lipót-körút 22 BUDAPEST IV. Úteg-utca 19
Világhírű! Eredeti! „Benz”

Szivógásmotor telep. - A jelenkor legelősebb üzeme
„Benz” nyersolajmotor.

DIESEL

RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány.

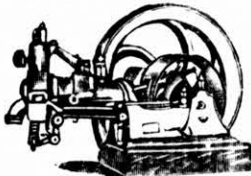
Ajánlja benzín-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek
bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. - Költség-
vetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégebb és
legnagyobb motorgyára.

: Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú :
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és locomobilokat

— valamint szivógásmotorokat —
MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges léőő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

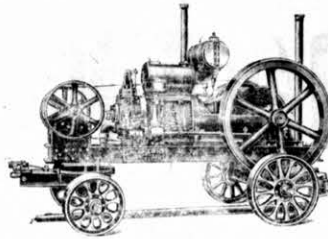
Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41 : : Telefon 12-91.
Legmesszebbmonó jótállás. Kouvozó fizetési feltételek.

:: Minden tekintetben utolérhető a világhírű ::

eredeti „OTTO” motorok

benzín-benzol-petrolin-szivógáz-üzemre és

LOKOMOBILOK

LANGEN & WOLF WIEN

Laxenburgerstrasse 53

572 1-26

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

ÉS HITELSZÖVETKEZET

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. latorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII., József-
körút 28. sz. (Bércoksis-útca sarok, valamint IV. kerület, Ferenciek-tere
1. szám. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a leg egyszerűbbtől a
legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakképzett-ág által felülvizsgált
butorokból áll, teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk,
minden darab jótállás mellett adatik el.

934 13-16

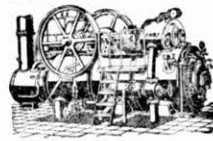
„Brüssel & Buenos Aires 1910: 3 Grand-Prix”

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott

túlhevített gőzzel
működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépel.

Összevált: 760.000 lóerőn felül

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, oleső szép
szőlőt akar, biztonságmal
forduljon

Vityé Miklós

lelküismeretesen vezetett
oltványtelepéhez

Ós-Csanád (Torontálmegye)

ahol szokvány minőségű, I.
rendű fás, gyökeres és sima
zölőoltványok, bor- és cse-
megelajok, valamint ame-
rikai sima és gyökeres szőlő-
lőveszések, nemkülönben
ugyanazon fajok II. rendű
osztályzatban a legelsőbb árban kaphatók. Szőlőlü-
gásnak külön e célra választott fajok.
Orpington fajbaromfi tenyésztés. Eloszjegyzések őszi és
tavaszi szállításra elfogadhatnak.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.
Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy:

Veszprém, 1910. szeptember 27.

Tisztelt Uram! Az Önnél rendelés és vásárolt gyö-
kerez szőlőössz. vel igen meg vagyok elégedve,
mert úgy gyökere, mint vossze e kitünően sikerült
és mind jól megérett.

Tisztelettel vagyok:
Benkő István.

963 8-12

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock

gőzparoló telepéből,

Barcelona.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos ve-
gyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

757 10-60

akác.
gledicsia,
nemes gyümölcsfa
és
vadonczról

Ungvári Sasló Gyógyász.

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

A
**VASÁRNAPI
UJSÁG**

a legrégibb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM.

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. s.

A gyakorlati irányu művelődés teljes fegyvertára

Révai Nagy Lexikonja

az összes ismeretek enciklopédiája.

500 magyar tudós alkotása. Minden ismeretek foglalatja
18 nagy nyolcadretű vaskos kötetben.
16,000 szövegoldal. 200,000 ismeretterjesztő cikk. 10,000
illusztráció és térkép a szövegben és 1000 színes és fekete
műmellékleten.

1910. decembertől kezdve 4-havonta — kötet jelenik
meg. A teljes mű ára 18 kötetben, dis es angol vászon-
kötésben 288 korona.

Kedvező fizetési feltételek mellett szállítja:

Fischel Fülöp

Strausz Sándor könyvkereskedése
Csáktornya.

**Képes
levelezőlapok**
nagy választékban kaphatók
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Csáktornyán.

Iparos s kereskedő előfizetőink céget
e rovatan díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetőink névjegyzéke.

Iparos s kereskedő előfizetőink céget
e rovatan díjmentesen közöljük

Bádogos:

Hübsch Manó, (faszenraktár) Csáktornya
Dorner Sándor "

Börkereskedő:

Máyer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, "

Mézeskalacsos és viaszgyertyaöntő:

Tibanyi Mihály Damása

Butorraktár:

Butor és koporsóraktár.
Horák Odón Csáktornya
Schwarz Lipót, Varazdín
Hirschler Ármin, Varazdín

Cipész:

Masztak József, Csáktornya
Mezők Bálint, Csáktornya

Divatáruhá:

Liszt és Brodnyák, Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktornya

Férfi szabó:

Ivacsics Ignác, Csáktornya
Bedics Ferenc szabó "

Férfi és női divatárú:

Zrínyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedés:

Mayercsák Béla, Csáktornya
kőszén-, faszén-, magvak és a -Mútrágyát
Értékesítő Szövetkezet- raktára.
Gräner Testvérek, Csáktornya
Mráz testvérek, "
Ifj. Premecz Miklós, "
Deutsch Salamon, "
Hirsschohn Henrik, Pérlak
Mattersdorfer N. Nyirvölgy
Leitmann György

Kávéház:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, "

Képfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sirkő készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai, Csáktornya
készíti a híres -Gloria- sósbor-szeszt
12 üveg bértmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzsy Mátyás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varazdín

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolzer József, Csáktornya
Petrics Viktor, "

Szállító és deszkakeresek.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára hazhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Úri- és női divat, játék és diszmuárú:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Bernyák Károly utóda, Csáktornya
Binder Károly
Prostenik Gusztáv, Csáktornya

Vászonkereskedő:

Szivonics Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Hajas József, Csáktornya
Pecsornik Ottó, "
Hencsey Gábor, "
Antonovics József, "
Becsey Albert, "
Horváth Mihály, (Fehér galamb) "
Horváth Géza, "
Kelemen Imre, "
Pruszácz Alajos, "
Deutsch Zsigmond, "
Schlesinger Mór, "
Özv. Mihálics Ferencé, "
vendéglő a vasúthoz

Singer Salamon, Kisszabalka
Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár
Sójtóry János, Drávanagyfalu
Deutsch Adoll, nagyvend, Drávasárhely
Kovács Mihály kocsmáros, Drávasárhely
Leitmann Mihály, Nyirvölgy
Leitmann Bálint, Szentilona
Feigelstock András Bpest, VII., Dohány-u 81

Szabadalmazott „Kristály” borszuró gyár:

Herczeg Sándor vasúti vendéglős
Csáktornya

